

بژیار عه‌لی

سه‌یر و سه‌مه‌ره شوێکرن و ژنێنان

• شوێکرن کهلپاترا ب برابیت خۆ: -

کهلپاترا نافدارترین شافه‌تا سه‌رده‌می خۆ بوو و شاه‌ا مسرا که‌فن بوو، ژ چوار بابین به‌ری وئ، دنا‌ف مالی‌دا خویشک و برابا شوی ب ئیک دکر ئانکو ده‌یک و بابین وئ ژئ خویشک و برا بووینه، وئ ژئ شوی ب هه‌ر دوو برابین خو کره‌به ئیک ل دوپ‌ف ئیک.

• چوار نافه‌تان.... شوی ب زارۆکه‌کی کر: -

میر "سه‌لیم" بی کول سالا (۱۵۶۹ تا کو ۱۶۲۷) ئ ژبای، وه‌لی عه‌ده‌ئ هندئ بوو، چوار ژن هه‌بوون، ده‌می ژبی وئ هه‌شت سال.

• بچوێکترین بوێک و زافا: -

بچوێکترین بوێک و زافا ل جیهانی کورئ شاه‌ی فره‌نا "هنر" بی چوارئ ئەوئ ژبی وئ چوار سال و "فرنسواز دلورین" ئەوا ژبی وئ سئ سال بوون.

• سولتانه‌کی (۳) هزار ژن هه‌بوون: -

سولتان "عه‌بدولحه‌میدئ دووی" بی ئوسمانی، نێزیکئ پینچ سه‌د کوران هه‌بوون، هه‌روه‌سا (۳۰) هزار ژن ل دور خۆ کومه‌ه کر بوون.

• درێژترین گری به‌ستا هه‌قژینی: -

نێسه‌ری ئیتالی "فرانسێسکو کولونا" گه‌له‌ک بی شه‌رمین بو، شه‌رم دکر ده‌ستی خوشتمیا خۆ "بولیا" بی بخوازیت، رابوو په‌رتوکه‌ک بنا‌فی "خه‌ونا قیانی" به‌ره‌ف کر و به‌لافه‌کر و دانه‌ک ژئ بو "بولیا" بی فری کر، ل ده‌ست پینکا هه‌ر به‌شه‌کی نغیسه‌: - فرانسێسکو کولونا هه‌ژ بولیایی دکه‌ت. بو زانین ئەف په‌رتوکه‌ پینکه‌تیه‌ ژ (۱۶۵) هزار په‌یقان.

• زافا ۹۴ سال.. بوێک ۹۳ سال: -

ل باژیری برنای ل فره‌نا دوو بوێک و زافا ب فره‌می ل کنیشتی خۆ ماره‌کر، زافا "لودولف توماس" ژ دایکبووی ۱۸۸۸ ئ و بوێک "نیزابیل ئوجستن" ژ دایکبوویا ۱۸۸۹ ئ ئانکو زافا وئ ده‌می ۹۴ سال بوو و بوێک ۹۳ سال ب درێژایا ئەقینه‌کا که‌فن گه‌هه‌شتنه ئیک.

• بوێک ۸۶ سالا ژ زافای بچوێکتره: -

هاولاته‌کی کینی بنا‌فی "مه‌مه‌د ئالو" ده‌می ژبی وئ بویه ۱۰۰ سال کچه‌ک ماره‌کر هیشتا ژبی وئ نه‌گه‌هه‌شتیه ۱۴ سالی.

• مه‌زنتترین بوێک و زافا ل جیهانی: -

"دیورا ئەفرا موفیشتش" بی ژبی وئ ۱۰۱ سال، "یولا زه‌یفشتش" یا کو ژبی وئ ۹۵ سال ل سالا ۱۹۶۳ ئ ل یوغسلافیا ماره‌کر.

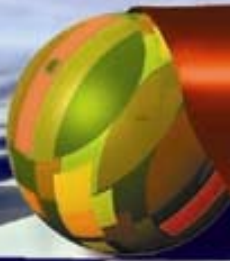
هه‌زار عه‌لی

ملياره‌ک و سئ سه‌د مليون که‌س ل جیهانی جگارا دکیشن.

دراگه‌هاندنه‌کی‌دا ریکخراوا ته‌ندروستی یا جیهانی (WHO) راگه‌هاند کو: نه‌و نه‌ه سه‌د مليون زه‌لام و چوار سه‌د مليون نافه‌رت ل جیهانی جگارا دکیشن کو سه‌رجه‌می وان ده‌بته ملياره‌ک و سئ سه‌د مليون که‌س، هه‌روه‌سا ژ لایه‌کی ديه‌ه راگه‌هاند کو: سالانه پینچ مليون که‌س ب جگارا دمرن و ژ جگارکیشان بو سالا ۲۰۳۰ بيشیینی ده‌بته کون ۷۰٪ ئ ژئ به‌رن.

گاردىيى

پشېكا كۆچكا سەرۋكاتيا برىتانىا

پشېكا كۆچكا سەرۋكاتيا برىتانىا: ئاخىتتە كەرىكى ب ناھى تونى بلىنر سەرۋك ۋەزىرېن برىتانىا راگەھاند كو پشېكا كۆچكا سەرۋكاتىيى بناھى "ھمئىرى" مر، رەنگى وى يى رەش و سېي بوو، پشېتى ئەۋ پشېكە ھاتىبە خانەنشېن كىرن ل مالا ئېك ۋ كارمەندىن كۆچكا سەرۋكاتىيى دەتە خودانكرن و چەندىن جارن توشى گرفتارىن ساخلمىيى دېوو.

بۇ زانېن ئەۋ پشېكە ل سەردەمى دەستەلاتا "مارگرېت تاچەر" ل سالا ۱۹۸۹ ئى ھاتىبە ناھى كۆچكا سەرۋكاتىيى، ل سالا ۱۹۹۷ ئى شەش ھەيقان ئەۋ پشېكە بەرزە بوو ب رەسمى جئاتا نوپتەرىن برىتانىا ل چارەنقىس وى دگەرىان.

۵۰ سىسرکا د دەقىقە كى دا دخۆت

رامېش كۇمار ھاۋلاتىيەكى ھىندىيە، گەلەك ھەۋ سىسرکا دكەت، د ئېك دەقىقەدا دىپت ۵۰ سىسرکا بۇخت، كۇمار دىپىت: ھەر ۋ زاروكىنىيا خۇ من ھەۋ ياريا دكر و من مىرى و كىز دخوارن و چ جارن ۋى ئەدترسىام و گەلەك تەما وان يا خوشە، ھەرۋەسا دىپىت: ئەز دىم دگەل ۲۵ ھزار سىسرکا د ژورەكى دابو ماۋى سى روزا بۇم.

ژىي ۋى ۱۰۵ سالن ب رىكا ئەنترىتتى ژنەك دىت

گونگ دىۋرۇ ھاۋلاتىيەكى چىنىيە ۋى ۱۰۵ سالن، يى بى ئومىد نەبوو د دىتتا ھەۋزىنەكى دا، ب رىكا ئەنترىتتى شىبا پەيوەندىيى ب نافرەتەكا ۵۰ سالى بكتە و ب رىكا ئاخىتتېن خويېن خوش بۇ لاىي خۇ ب كىشىت. وى ئافرەتى پشېتى گونگ دىتى دىپىت: ل بەر من ژىي ۋى ۷۰ سالە، بەلى بەرى شوى يى بكم پىدقىيە باش ئېك و دوو بىياسىن.

ب ھىزترىن برىين چاقا

د بەرىكانا ھەلبىزرتنا شاھ جوانا گەشت و گوزارىيى دا ل چىنىيى، جوانەكى چىنىيى ئەۋ دەرفەتە ۋ دەستى خۇ نەكر و ھىزا خۇ نىشانا ھەر ھەفت كچىن پشكدار دھى بەرىكانى دا كر كو شيا وان ھەفت كچان ل ترومبىلى سيار بكتە كو كىشا وان دېوو ۴۰۰ كىلوگرام ب برىين خۇ ب كىشىت.

دهنگ و باسین هونه‌رمه‌ندان

لوقمان دوسکی

• ناز

هونه‌رمه‌ندا کورد "دنلیا قه‌رداغی" به‌ره‌مه‌ی خو‌یی ۲۰۰۶ ئی ل ژیر ناغی "ناز" کو بیک دهیت ژ ۷ سترانان به‌لا‌ف‌کر. ئە‌ف‌ به‌ره‌مه‌ بیک هاتیه ژ سترانین نازک و دل‌قه‌کر ل سەر کاسیتان و CD هاتیه به‌لا‌ف‌کر.

• هونه‌رمه‌ند بلند ئیبراهیم

به‌ره‌مه‌ی ۲۰۰۶ ئی یی هونه‌رمه‌ندی جوان "بلند ئیبراهیم" ل ژیر ناغی (وهره پهری) كه‌فته به‌ره‌مه‌ستی جه‌ژیکه‌رین سترانا ره‌س‌نا کوردی، کو تیندا ۱۳ سترانین ژ په‌ی‌ف و ئاوازی‌ن نازک ل سەر کاسیتا و CD هاتینه تومارکرن.

• هونه‌رمه‌ند ئیسماعیل سیاری

به‌ره‌مه‌ی نوی یی هونه‌رمه‌ند "ئیسماعیل سیاری" ل ژیر ناغی "رۆژ چو ناغا" یی ۲۰۰۶ ئی هاته به‌لا‌ف‌کر. ئە‌ف‌ به‌ره‌مه‌ ژ ۱۱ سترانان بیک دهیت، ل سەر کاسیتان و CD هاتیه تومارکرن.

• ئەز و تو

هونه‌رمه‌ندی جوان "عه‌بدولقه‌هار زاخوی" به‌ره‌مه‌ی خو‌یی ۲۰۰۶ ئی ل ژیر ناغی "ئەز و تو" به‌لا‌ف‌کر. ئە‌ف‌ به‌ره‌مه‌ ژ ۱۲ سترانان بیک دهیت ل سەر کاسیتا و CD هاتینه تومارکرن.

• هزار ناخینک

هونه‌رمه‌ند "سه‌لام نه‌یللی" به‌ره‌مه‌ی خو‌یی ۲۰۰۶ ئی ل ژیر ناغی "هزار ناخینک" کو بیک دهیت ژ ۹ سترانان ل سەر کاسیتان و CD به‌لا‌ف‌کر.

• سترانبیژی ئەلند دوسکی

بۆ ئیکه‌م چاره سترانبیژی "ئه‌لند دوسکی" به‌ره‌مه‌ی خو‌یی نه‌خ‌ری ل ژیر ناغی "یه‌سه‌ یارا من" یی ۲۰۰۶ ئی به‌لا‌ف‌کر. ئە‌ف‌ به‌ره‌مه‌ ژ ۸ سترانان بیک دهیت ل سەر کاسیتان و CD هاتیه به‌لا‌ف‌کر.

• هونه‌رمه‌ندی جوان "لوقمان دوسکی" یا خو

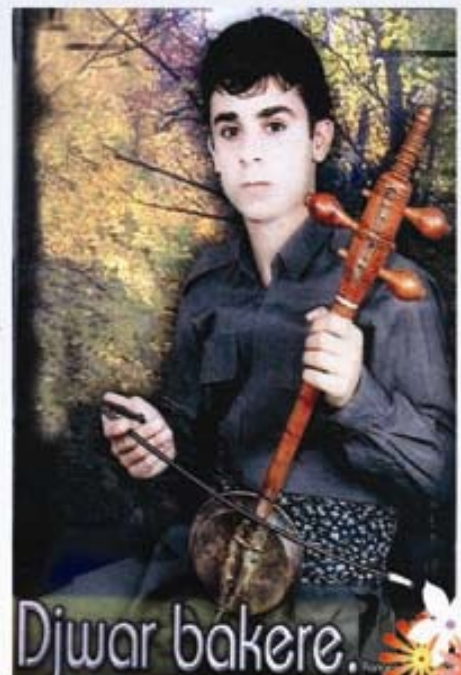
به‌ره‌مه‌ی کری بۆ تومارکرن ۴ سترانان، به‌لێ ژ به‌ر "کو مام‌وستایه، ل به‌ره‌ پشته ئه‌زوموین دو‌ما‌ه‌یا سالی به‌لا‌ف‌ب‌که‌ت.

نا: دژوار بوسف

جوانه‌ك دبیته عاشقی فلکلوری

سترانبیژی جوان "دژوار قه‌سیم باگی‌ری" ژ دایکبووی ۱۹۸۶ ئی به و نه‌و ناکنجی کومه‌لگه‌ها فه‌یدی‌یه، بۆیه عاشقی فلکلوری کوردی، هر ژ سالا ۱۹۹۷ ئی و هه‌تا نه‌و ده‌ست ب گوتنا سترانین فلکلوری کری‌یه، ئیکه‌م سترانا وی گوتی (سپیدی زوی ژ خه‌و رابو) یا سترانبیژی ناقداری کورد "حسن علی خنجەر"، هر وه‌سا سترانیت فان ستران بیژان دبیزیت (حه‌سه‌ن علی خه‌نجه‌ر- سه‌عید گاباری- فارس گاباری- سه‌عید ناغا) ل سالین (۲۰۰۱، ۲۰۰۴، ۲۰۰۵) ئی کاسیت تومارکرنه ب دهنگی خو‌ ئه‌وژی ده‌گه‌ل سترانبیژین کورد (حه‌سه‌ن علی خه‌نجه‌ر و محمه‌د ته‌یب) ی به‌لێ به‌ره‌مه‌ی وی یی سالا ۲۰۰۶ ئی یی وی بتنی‌یه، ژ په‌ی‌ئین بابی وی "قه‌سیم باگی‌ری" نه و ئاواز ژ ی فلکلورن، ل دو‌یف گوتنن وی دبیزیت: - ژ به‌ر کو بابی من گه‌له‌ک هه‌ژ سترانیت فلکلوری دکه‌ت و دقیا ئیک ژ مه‌ بیه‌ته جه‌ی ئومیدا وی و ب فی کاری رابیه‌ت له‌ورا من ژ ی ئە‌ف‌ سترانه گوتینه. هر وه‌سا ژایه‌کی دیه‌ دبیزیت: - مه‌رهما من ژ فی جورئ سترانا کوردی نه‌وه گه‌نجی مه‌ فیری فلکلوری خو‌یی ره‌سه‌ن ببن و ب رولی خو‌ ب پارین.

Djwar bakere.

خو‌شترین ستران ل ده‌ف‌ وی "ئه‌حمو رونی" به‌ یا سترانبیژی "حه‌سه‌ن علی خه‌نجه‌ر".

خاچهریز

تاهر رێكانی

۱۷ ۱۶ ۱۵ ۱۴ ۱۳ ۱۲ ۱۱ ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

																	۱
																	۲
																	۳
																	۴
																	۵
																	۶
																	۷
																	۸
																	۹

ئهستونی:

- داستانهكا كوردی (ب).
- نێچیر (ب)، بۆرجهكه ب عه ره بهی بنقیسه.
- ه+ جیهان، ژ ههوا بینه دهر.
- کیا به لاقه، مرن به لاقه.
- ژ هین بینه دهر+ نێچیرفان بکار دئینن، ق+ بهقه (ب).
- قلههکی دهرهینهری کوردی جیهانی (ب)+ه، ژ کورده بینه دهر.
- سترانبێژدهكا كورده، ژ دهلال بینه دهر.
- بائیرهکی کوردی یه (ب)، ژ گهنمی چینهکهن (ب).
- ژ ئیرانه بینه دهر.
- ژ ناف ناگری رادبیت، واری رهقهندا.
- ناقئی ئورفایی بی کهفن (ب)، ژ یاری بینه دهر.
- هر (ب).
- زارقه کههکی جیهانی بی کومبیدی (ب).
- نیقا فهما+ فیا بهکی کوردستانی.
- بالندهك (ب).
- یانهکا کوردستانی.
- هوزانفانهکی دهوکی.

ئاسویی:

- به ره به کی هوزانفان عبدالرحمن مزوری (ب).
 - وهکی ئیک+ هه فاتی شریسی د داستانهكا كوردی دا (ب)، با (ب)، پایته خته کی ئاسیایه+ا.
 - دوو پیت ژ ریل+ گوفا ره کا کوردی یه (ب)+ر، ژ گوری بینه دهر، وهلاته کی ئاسیایه (ب)+ر.
 - ژ وار بینه دهر، گازی بو دایکی (ب)+کاوه به لاقه.
 - ژ نهن بینه دهر، نیقا فروت+ج (ب).
 - ژ هاوای بینه دهر.
 - م+ ره خنه گره کی کوردی شیوه کاری، توند به لاقه.
 - ه+ باشتیرین یاریکه ری ۲۰۰۵ بی ته پا پی (ب).
 - خودانی پرتو کا میژووی کورد و کوردستان+ی.
- به رسقا خاچه ریزا هژماره (۱) یا کو قازا جوان.

م	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و
م	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و
م	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و
م	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و
م	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و
م	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و
م	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و
م	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و
م	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و
م	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و

گوتنن بهرد هاقير

نورجان

- دبیژن: دقیت چاقین خو وها فیرکهین کو تشتی سوبههی تیدا بین، نهک بتنی یی نوکه. هر دیسان بزانی چهوا دناؤ گوتنیت نوکه دا. پاشه روژی ب خوینی.

- نسیانی دبیژن: هر روژ سپیدی ژنکا خوب قوته نهگهر ته نهزانی بوچی مسوگهر نهو دی زانیت بوچی.

- جالینوس دبیژیت: چهوا لهش پیدقی وهرزشییه. هوسا نهقینی ژی وهرزشادهرونییه.

- نهلمان دبیژن: نارامی گیایهکی ته حله، لی بهری وی شریه.

- رهباد کپلنگ دبیژیت: نافرته بخو یو. نهز میسرکرم کا نافرته چییه.

- لويس دؤمور دبیژیت: زهلام نامیرهکی میکانیکیه و روژانه پیتنی ب قیانی ههیه بو کارکرنی و ب هیزبونی.

- میکافیلی دبیژیت: زهلام نزانن ب دروستی چهوا دی بنه مروقین باش و چهوا ژی دی بنه مروقین خراب.

- دبیژن: گبروبوونا ژقانی. نه تنی دلی دکوژیت بهلکو مهژی ژی د هرفینن.

- دهرونساهک دبیژیت: دهیچ شههکی دا. مروق هندی دهمهکی نهقینی بریندار و بی ثومید و توره نابیت.

- کورد دبیژن: نهگهر تو چوی ژنی ب خازی چاقیت خو بگره و گوھیت خو فهکه.

- تورکی دبیژن: ژن جهرگی هنگقینییه.

- روسی دبیژن: وهلاتی ژنی ههقزینی وی به.

- چینی دبیژن: ههمی تولازین جیهانی ناهینه بهرامبهر ژنهکا عاقل.

- ئینگلیز دبیژن: ژن وهکی گولی به، نهگهر ته ژ جهی وی ههلقیشا، دی مریت.

- فرنسی دبیژن: ریژگرتنا ژنی نیشانا زهلامی خودان رهوشته.

بۆرجی ته چ دیژیت؟

ته رازی

۱۰/۲۱-۹/۲۲

دل نهرمیا ته دی پتر هیژی دته ته چونکه ته باوهری یا ب خو ویی بهرامبهری خو ههی و تول چ تیشان توره نابی و مروقهکی سرخوی.

دوویشک

۱۱/۲۱-۱۱/۲۲

بزاقی بکه کهسهکی نارام بهدژیانی دا چونکه دگهل نارامیاته دی ههمی گبروگرفتین ته چارهههرین و ناکوکی نامینن.

کفان

۲۱/۱۲-۲۲/۱۱

ل فان نیزیکان ههقالین ته دههفکارن دگهل ته و مزگینیهکا خوش دی بوته هیته. نهقه ژی دبیته هوکارهکی سرکهفتی بوته؟

گیسک

۱/۲۱-۱۲/۲۲

بهشهکی ژ کاتی خوه بو خیزانا خو تهرخان بکه چونکه پیوستی یا ب ته ههی و شیانین ته. و کارین خو ب پلان بکه.

سه تل

۲/۲۱-۱/۲۲

ههمی خهونیت ته بیت دریدانه و پاشه روژا ته یا گهشه و هیقینت دلی ته دی ب جهینن.

نه هنگ

۳/۲۱-۲/۲۲

تو کهسهکی دل نهرمی ویی خودان نارمانجی و کهساتیا ته یا سهرنج راکیشه بهلی هشیاری پیلانا بهه.

کافر

۴/۲۱-۳/۲۲

دگهل دهروبه ریت خودا راستگوبه و ژ توره بوونی دوبریکهفه و ههردهم یی هشیاربه ل سر خو چونکه گهلهک کهس بیت ههین دی بويسا بو ته فهدهن داکو کاری ته تیک ب دهن.

گا

۵/۲۱-۴/۲۲

دقی ماوهی دا د سرکهفتین باش ب دهستخوفه ئینن بهلی ههر دهرهفتهکا بو ته روخسا هشیار به ژ دهست نه دهی داکو زیکا بگههی نارمانجا ته دهست نیشان کری.

جیمک

۶/۲۱-۵/۲۲

دقان روژان دا د مزگینه بهکا خوش گههیته ته و ههمی کاریت ته بهرهف ناسانکاریی فه دچن و گبرو گرفت دی کیم بن.

کینقراله

۷/۲۱-۶-۲۲

تویی ل سر ریکهکا دروست د چی و ته بهختهکی سپی بهی ههی و دلنیا به کو نه و کاریت ته دقین دی وهکی ته بن یی لاوازنه به دکاریدا و ژتوره بوونی دوبر بکهفه.

شیر

۸/۲۱-۷/۲۲

پیوست ناکهت تو یی دو د ل بی و یی دلنیا به دواروژاته یا روناک بیت و ته پیوستی ب ناموژگاریا نینه و ههمی لایه نه ژ رهفتاریت ته درازینه.

کچ

۹/۲۱-۸/۲۲

چه ند کهسین ههین دقین د کاروباریت ته بیت تاییهت فهدهن باژوان فه نهو شارازاترن ژ ته ریکی لهوان بگره چونکه تو مروقهکی خودان ههلوپستی.

